

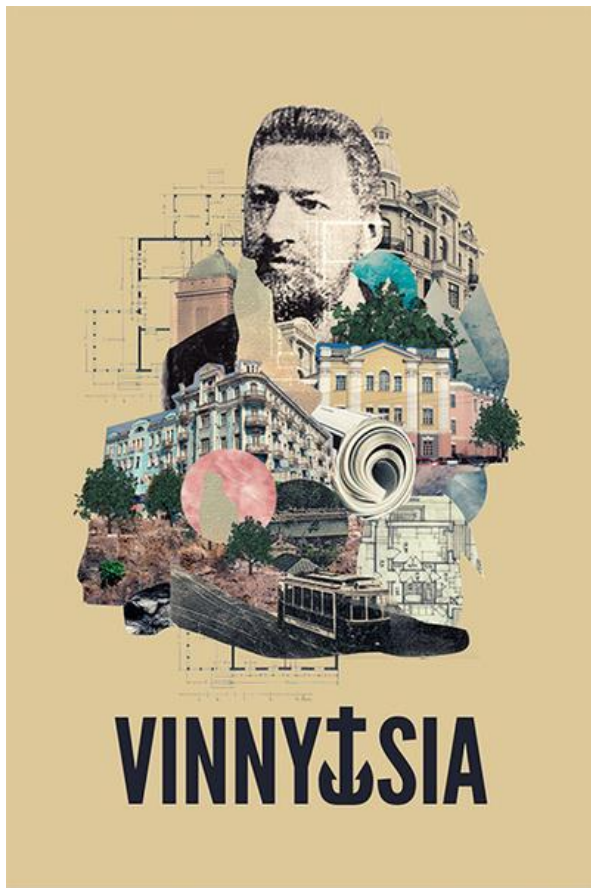
***Він музикою наповнив камінь
(до 155-річчя від дня народження
архітектора Г.Г. Артинова)***

- **Мабуть, немає в Вінниці жодної людини, яка, принаймі, хоча б один раз, не чула прізвище Артинов. Прізвище це звичне для нашого вуха, як: Пирогов, Коцюбинський, Руданський, Стус. Ми вважаємо за свого, цього вінницького-ніжинського грека.**

Григорій Артинов- громадянин та митець.

- *Майбутній міський архітектор Вінниці народився в 1860 році в Ніжині на Чернігівщині, в родині дворянина, грека за походженням. Прізвище грецьких пращурів Артинова – Артіно. Одне із значень грецького «артінос» – це «промінь». Брат Григорія - Михайло також обрав фах цивільного інженера і доволі плідно практикував у Києві*

Григорій Артюхін

- **Григорій Артюхін отримав освіту у Санкт-Петербурзькому Будівельному училищі. Працював в якості службовця Головної військової та казарменої комісії Генерального штабу Російської імперії на будівництві шосе, казарм, під'їздних залізничних колій та будівель залізничних і військових установ.**

- **Вінниця у 19 ст. мала убогий вигляд, вулиці були криві, вузькі, не мали твердого покриття, зовсім не освітлювалися, були забруднені сміттям.**

Нижня світлина унікальна, вона виконана у 1890 році Станіславом Накельським. Фото краєвиду Старого міста з вулиці Козицького.

- *В вересні 1900 р. Григорій Артинов приймає запрошення від міського голови Оводова М.В. виконувати обов'язки міського архітектора Вінниці.*
- *Першим об'єктом, з якого Артинов почав творити нову Вінницю, стала жіноча Міністерська гімназія. Йому доручають проектування нової будівлі саме в 1900 р.*

- **Раніше обласна наукова бібліотека носила ім'я М.В.Гоголя. У 1902 р. Артинов проектує будівлю для міської бібліотеки. Прикладом йому слугували американські бібліотеки. Григорій Григорович вважав, що саме там створені всі умови для тривалого зберігання фоліантів. В читальні був паркет, в залах мармурові підлоги, мармурові парадні сходи. В 1925 р. бібліотеку перейменовують в бібліотеку ім. Тімірязєва**

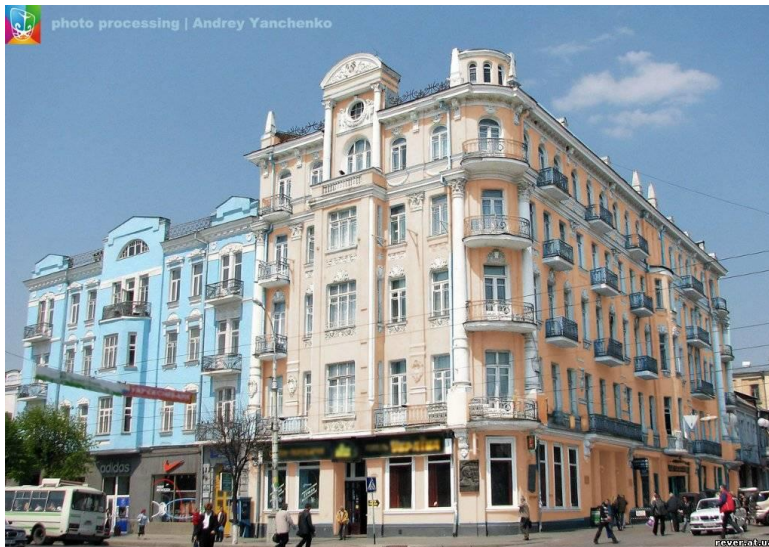

- **Проект храму Воскресіння Христового Артинов розробив у 1902 році. Будівництво тривало майже 8 років, про що свідчить запис на фасадній табличці. Побудували храм в 1910 році на місці старого православного кладовища.**

- **Колишня синагога Райхера, або як її ще називали — Учительська, побудована Артиновим в 1903 році і перша в місті облицьована білою цеглою.**

Винница.—Winnica. № 3.
Николаевский проспект.—Mikołajewski prospekt.

- **Готель «Савой» був побудований в 1912 р. Архітектором цього будинку був Артинов у співпраці з М.А.Ваксманом.**
- **Відкриття відбулося під час святкування в 1913 році 300-річчя дому Романових. Це перша будівля в місті в якій була своя каналізаційна система, система водопостачання та перший у Вінниці, а можливо і країні, електричний ліфт.**
- **Тут проходили засідання кабінету міністрів Української Народної Республіки.**

- **Назавжди зник з вулиць нашого міста Народний дім , проект якого демонструвався на виставці у Парижі у 1901 році, що свідчить про якість проекту, який розробив Григорій Григорович. Тепер на місці Народного дому знаходиться Будівельно-архітектурний коледж.**

- ***А це відома всім вінничанам вежа, якій виповнилося 113 років. Вона є окрасою і своєрідною візиткою нашого міста.***

28-метрова водонапірна вежа з годинником, вузькими вікнами та міцними цегляними стінами побудована за проектом Григорія Артинова як основа першого вінницького міського водогону, так як вежа забезпечувала місто водою, під час війни у ній був спостережний пункт, пожежна каланча і, навіть, жили люди.

- *У самому центрі міста, поблизу перетину вулиць Соборної та Архітектора Артинова вирізняється світла триповерхова будівля колишньої Міської Думи, побудована Г. Артиновим у 1911 р. у «новогрецькому» стилі. Через кольорове вирішення інтер'єрів вся будівля раніше називалась «білою залюю».*
- *17 травня 1920 року тут виступив з промовою голова польської держави Юзеф Пілсудський, який прибув на запрошення уряду Української Народної Республіки.*

- *Григорій Артинов подарував Вінниці красень-готель "Савой", жіночу гімназію, кам'яні сходи до парому, церкву Воскресіння Христового, синагогу Райхера та багато інших прекрасних споруд.*
- *Протягом 1900-1917 років усі нові громадські будівлі Вінниці, перші інженерні мережі та тривкі мости, нові храми, прибуткові будинки, кінотеатри, фотосалони та чисельні особняки, нові вулиці, сквери та бульвари, а також заводи міста були споруджені за проектами або під керівництвом Григорія Артинова - всього понад 100 різних об'єктів. Вони визначили розвиток Вінниці як європейського міста доби "Срібного віку" та ще й досі прикрашають наше місто.*

- ***Помер творець архітектурного обличчя Вінниці 9 грудня 1919 року від висипного тифу, що підтверджує запис у метричній книзі цвинтарної церкви за 1919 рік.***

Сергей Царенко, Елена Солейко

*Звезда Григория Артынова,
первого*

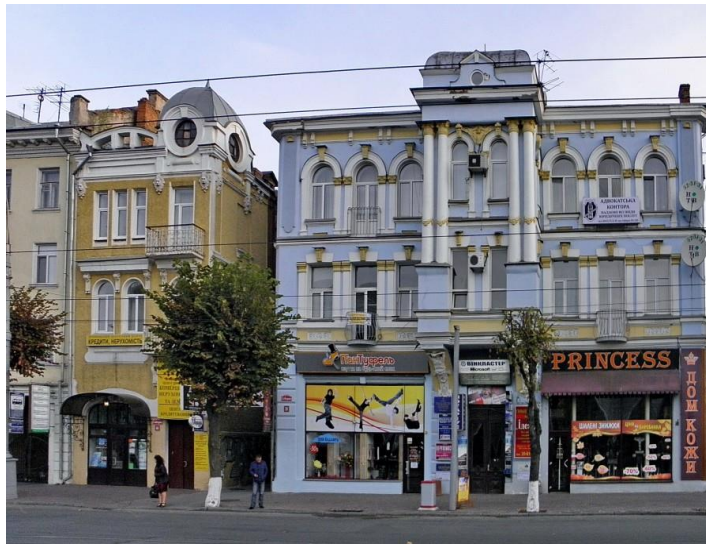
Винницкого Городского Архитектора

- **Завдяки сучасним архітекторам Людмилі Денисовій, Олександрю Коротких, Сергію Царенко була розпочата систематизація матеріалів про діяльність Г.Г. Артинова. Завісу над особистим та професійним життям цієї непересічної людини піднімає книга кандидата архітектури Сергія Царенка та доктора медичних наук Олени Солейко “Звезда Григория Артынова, первого Винницкого городского архитектора”, яка вийшла світ в 2012 р.**

- *Про Григорія Григоровича Артинова справедливо кажуть, що це людина, якій судилося змінити обличчя міста.*
- *На честь архітектора перейменована одна з центральних вулиць Вінниці, причому та, яку він свого часу сам запроєктував.*

Творіння Г.Г.Артинова донині прикрашають Вінницю.

Дякуємо за увагу!

